

(Union of Medical Specialists) Board of Psychiatry. Jistě zajímavým nápadem je i vytvoření prostoru v sociální síti Twitter pro psychiatriy se zájmem o psychoterapii.

Pedopsychiatrická pracovní skupina představila výsledky průzkumu zaměřeného na mapování oblasti vzdělávání, financí, výzkumu, možnosti supervize, oblasti povinné praxe či psychoterapeutických směrů v rámci předatestační přípravy. V rámci sjezdu EFPT měla taktéž řada účastníků sjezdu možnost navštívit nově zrekonstruovaný pavilon dětského oddělení v PL Bohnice a seznámit se tak s přístupem a možnostmi léčby dětských pacientů v našich podmínkách.

Nově byla ustavena i pracovní skupina, která si vytyčila za cíl organizovat výměnné krátkodobé klinické, případně výzkumné stáže. Zájem o účast v tomto projektu projevilo až patnáct států a první výměny by se měly začít realizovat již začátkem roku 2012. Cílem projektu je zvýšit povědomí o mezikulturních aspektech psychiatrie, seznámit se s různými systémy péče o duševně nemocné, získat zkušenost v jiných programech předatestační přípravy a celkově prohloubit vzájemné vztahy evropských psychiatrů na začátku kariéry.

Ve vývěskové sekci bylo cílem každé delegace vtipným a nápaditým způsobem nastínit, jak si představují budoucnost psychiatrie, případně předatestační přípravy. V silné konkurenci kreativně pojatých posterů, jak po obsahové, tak především po stránce vizuálního provedení, zvítězila chorvatská delegace. Jejich až teatrálně pojaté vystoupení vyobrazující psychiatrickou intervenci v daleké budoucnosti sklidilo největší uznání přihlížejících.

Poslední, pátý den sjezdu je již obvykle vyplněn valnou hromadou se všemi náležitostmi, od prezentací zachycujících aktivitu organizace v posledním roce, přes schvalování akčního plánu organizace či závěrů pracovních skupin, až po volby vedení organizace na další období. Nejzajímavější bývá vždy volba příštího prezidenta, tentokrát jednadvacátého v historii organizace. Do této funkce byl zvolen dr. Riese ze Švýcarska a vystřídá tak Dr. Giacca z Itálie. To, že se čeští psychiatři dokážou prosadit v mezinárodních organizacích, potvrdila svým zvolením do funkce reprezentantky EFPT za dětskou a dorostovou psychiatrii dr. Pacherová z Psychiatrické léčebny Bohnice.

V úplném závěru pak dr. Giacco pozval přítomné k jubilejnímu 20. sjezdu EFPT do Sorrenta, který se bude konat v termínu 21.–26. května 2012.

Na základě zpětné vazby od delegátů sjezdu, ale i od pozvaných řečníků můžeme směle konstatovat, že úsilí, které bylo vynaloženo na přípravu, nebylo vůbec zbytečné a že akce svým rozsahem důkladně prověřila schopnosti celé Sekce mladých psychiatrů Psychiatrické společnosti ČLS JEP.

Nezbývá než poděkovat všem sponzorům, bez kterých by se sjezd nemohl uskutečnit. Především chceme poděkovat hlavnímu sponzorovi, Psychiatrické společnosti ČLS JEP, ale i dalším – Neuropsychiatrickému fóru, České neuropsychofarmakologické společnosti a Evropské psychiatrické společnosti.

V případě, že se chcete o organizaci EFPT dozvědět více, můžete navštívit její stránky www.efpt.eu, nebo napsat na e-mail a.nawka@gmail.com.

LITERATURA

1. Nawka A, Kuzman MR, Giacco D, Malik A. Mental Health Reforms In Europe. Challenges Of Postgraduate Psychiatric Training In Europe: A Trainee Perspective. *Psychiatric Services* 2010; 61: 862–864.

2. Oakley C, Malik A, Kamphuis F. Introducing competency-based training in Europe an Anglo-Dutch perspective. *International Psychiatry* 2008; 5: 100–102.

3. Nawka A, Pacherová L, Raszka M. 18. sjezd Evropské federace psychiatrů v předatestační přípravě – EFPT (Du-

brovník, Chorvatsko, 2.–5. června 2010). *Čes a slov Psychiat* 2010; 106: 385–387.

4. Lotz-Rambaldi W, Schäfer I, ten Doesschate R et al. Specialist training in psychiatry in Europe: results of the UEMS-survey. *European Psychiatry* 2008; 23: 157–168.

referáty o literatuře

Sareen J, Affi TO, McMillan KA et al. Relationship between household income and mental disorders

(Vztah mezi příjmem domácnosti a duševními poruchami)
Arch Gen Psychiatry 2011; 68 (4): 419–427

V poslední době došlo ke zvýšení zájmu o vliv globální ekonomické recese na duševní zdraví. Nálezy o vztahu mezi příjmem domácnosti a duševními poruchami byly až dosud smíšené. Některé studie zjistily, že nižší příjem domácnosti je spojen s duševními chorobami, zatímco jiné studie tento vztah nenašly.

Cílem této retrospektivní, longitudinální, národní, reprezentativní studie široké americké populace bylo zkoumat vztah mezi příjmem rodiny (domácnosti), duševními poruchami a sebevražednými pokusy.

Studie se zúčastnilo celkem 34 653 nehospitalizovaných dospělých osob (ve věku 20 let a více), se kterými se uskutečnily pohovory ve dvou časových termínech v roce po dobu tří let.

Hlavními výsledky studie byly duševní poruchy a sebevražedné pokusy během života sledovaných jedinců i nárazově vzniklé duševní poruchy a změna v příjmu domácnosti během tříletého sledovacího období.

Po přizpůsobení možným zavádějícím faktorům byla přítomnost většiny duševních poruch během života spojena s nižším příjmem domácnosti. Účastníkům studie s příjmem domácnosti méně než 20 tisíc USD za rok hrozilo zvýšené riziko nárazových poruch nálady během tříletého sledovacího období v porovnání s těmi, jejichž příjem domácnosti byl 70 tisíc nebo více USD za rok. Pokles příjmu domácnosti během dvou časových termínů v roce byl také spojen se zvýšeným rizikem nárazové poruchy nálady, úzkosti a zneužívání návykových látek v porovnání s respondenty beze změny v příjmu domácnosti. Výchozí přítomnost duševních poruch nezvýšila riziko změny v příjmu osobním nebo domácnosti ve sledovaném období.

Kanadští autoři (University of Manitoba, pracoviště Winnipeg a University of Regina, Saskatchewan) uzavírají, že nízký příjem domácnosti je spojen s různými duševními poruchami a sebevražednými pokusy během života a snížení příjmu domácnosti je spojeno se zvýšeným rizikem pro další, nárazově vzniklé duševní poruchy. Autoři

se domnívají, že je zapotřebí, aby politici zvážili optimální metody intervence pro duševní poruchy a sebevražedné chování mezi nízkopříjmovými jedinci.

**England ML, Ongür D, Konopaske GT et al.
Catatonia in psychotic patients: clinical features and treatment response**

(Katatonie u psychotických pacientů: klinické rysy a odpověď na léčbu)

J Neuropsychiatry Clin Neurosci 2011; 23 (2): 223–226

Američtí autoři (fakultní nemocniční pracoviště Belmont, MA) referují o klinických rysech a léčebné odpovědi u 25 pacientů s katatonii přijatých na ústavní psychiatrickou jednotku specializující se na psychotické poruchy. Elektrokonvulzivní léčba, benzodiazepiny a klozapin měly prospěšné účinky na katatonní rysy, kdežto typická antipsychotika vedla ke klinickému zhoršení.

MUDr. Jaroslav Veselý

recenze

Vojtěch Černý, Miroslav Hajduk

RODINNÉ KONSTELACE

Brno: Computer Press, 2011

Předkládaná publikace nabízí informace o metodě rodinných konstelací. Čerpat z ní mohou jak začínající, tak pokročilí terapeuti, jakož i klienti.

Kniha je rozdělena do 42 krátkých kapitol (většinou o 2 stranách), každá kapitola je doplněna mentální mapou – přehledovým grafickým znázorněním, které shrnuje psaný text a místy jej i doplňuje. Jednotlivé kapitoly na sebe většinou navazují, ale lze je číst i nezávisle na sobě, podle zájmu čtenáře.

V úvodu (i v textu dále) autoři zmiňují nutnost vzdělávání se v této metodě, nastiňují možné problémy a komplikace spojené s nekvalifikovaným používáním metody systemických konstelací. V dalších kapitolách definují pojem konstelace a shrnují rozličné teoretické modely, které by mohly být nápomocné k vysvětlení a pochopení této metody. Další kapitoly už popisují jednotlivé principy

metody rodinných konstelací, indikace a kontraindikace, zásady vytváření kontraktu, dozvíte se i o důležitosti a významu sémantické diferenciacce. Patrné je integrativní propojení a využití dalších metod, přístupů a možností (především procesorientované psychoterapie, dále gestalt terapie, využití Shazerovy krátkodobé terapie při kontraktování, využití pohádek aj.). Pozornost je věnována i péči o klienty před terapeutickou intervencí i po ní, včetně péče o další účastníky (zástupce). Cenné jsou informace o možných komplikacích, kontraindikacích, uvedeny jsou možnosti prevence a první pomoci. Zdůrazněn je význam návazné péče po skončení terapeutického sezení. Několik kapitol je věnováno specifickým tématům – práci s traumaty, psychotickým poruchám, psychospirituální krizi, změněným stavům vědomí aj. Kapitoly věnované terapeutům zdůrazňují význam supervize a dalšího vzdělávání. Popsány jsou i specifické možnosti využití konstelací, např. práce se somatickými a psychickými symptomy, se systémy adoptovaného dítěte, využití tetralemmy, možnost aplikace v individuální praxi. Kniha je doplněna kazuistikou, která shrnuje individuální terapii doplněnou o rodinnou konstelaci.

Kniha je originálním dílem česko-slovenských autorů a pokouší se přiblížit systemické konstelace z různých hledisek. Pro zájemce o tuto metodu bude jistě užitečným průvodcem a zdrojem dalších informací.

MUDr. Martin Černý

Oprava

V minulém čísle byl na stránce 241 pod jménem Klement Gottwald chybně uveden rok narození tohoto prezidenta. Správný údaj je 1896–1953. Omlouváme se a děkujeme za pochopení.

Redakce